

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. aprila 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemati:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta . . . . . 6 „
„ četrt leta . . . . . 3 „
„ jeden mesec . . . . . 1 „

Za pošiljanje na dom se račun 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemati za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta . . . . . 8 „ — „
„ četrt leta . . . . . 4 „ — „
„ jeden mesec . . . . . 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnevno naročbo.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1889. s poštino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ opravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 31. marca.

Budgetna razprava.

(22. in 23. dan.)

V petek so se večinoma razpravljale še obrtne in strokovne šole. Govorila sta o njih glavna govornika Rutovski in Exner. Prvi je zlasti poudarjal, da ne gre obrtniškega uka centralizovati in da bi bilo to podučevanje še veliko uspešnejše, ako bi se prepustilo deželam. V Galiciji ni velike industrije, pač pa tam jako cvete domača obrt, ki naj jo vlada podpira in sicer v domačem slogu, ne pa po tujih obzarih.

Exner je govoril skoraj dve uri, pa večinoma le o Liechtensteinovem predlogu, kateremu je podtikal veliko nevarnost gledé obrtnih šol. Kakor Grégr napadal je tudi Exner kneza Liechtensteina osebno; rekel je, da je ošaben, le sebi zadostujoč gospod, da je boj zoper ljudsko šolo predrzno s trte zvil, da je njegov predlog polu peneče neumnosti, itd. Celó liberalni „Fremdenblatt“, ki sicer levičarjem navadno prav daje, Exnerja opominja, da ni prav v razpravo vtikati oseb.

Poročevalec Zeithammer je v konečni besedi poudarjal, naj bi se pri obrtnem poduku malo bolj ozirali na narodne potrebe in obrtno šolstvo prepustili deželnemu zakonodajalstvu. Sicer je pa hvalno omenjal, kako vlada to šolstvo na Češkem podpira in pospešuje.

Pri strokovnih zavodih priporočal je Türk nekatere spremembe pri živinozdravniških šolah. Neumayer pa je tožil, da na deželi, zlasti v planinskih krajih ni zdravnikov in da bo to pomanjkanje še večje, kadar pomrjé sedanji ranocelniki. Vlada bi morala torej tudi v tem oziru kaj storiti in pomagati. Pirquet se je malo ponorčeval iz

njega rekši, da mu je židovski zdravnik vendar še ljubši, kakor krščanski ranocelnik, kar véterajnji židovski listi seveda na vsa usta odobravajo.

Ljudske šole.

Ko so bile rešene obrtne šole, prišlo je na vrsto ljudsko šolstvo, pri katerem je bilo vpisanih silno veliko govornikov. Prvi med njimi je bil štajerski deželni glavar, grof Wurmbrand, ki je tudi pri tem oddelku versko šolo in Liechtensteinov predlog spravi v razgovor. Govoril je dve uri edino le o tem predlogu. Omenjal je, da so bili zbornici izročeni trije predlogi, ki nameravajo premembo sedanjih šolskih postav. Heroldov nasvet priznava sicer novo šolo, pa jo stavlja edino le na narodno podlago; Liechtensteinov želi sicer nekoliko več verouka in cerkveno šolsko nadzorstvo na podlagi sedanje postave, Liechtensteinov predlog pa ne zahteva samo cerkvenega nadzorstva, ampak krati tudi uk sam, ker bi otroci le šest let v šolo hodili, in prepušča deželni zborom, naj gledé učnega jezika sklepajo, kakor hočejo. Zato se mu zdi ta predlog izmed vseh najnevarnejši. Grof Wurmbrand sicer tudi misli, da je treba otroke na verski podlagi odgojati, da se jim v šoli ne sme izpodkopavati spoštovanje do duhovnikov, cerkve in države, ker sicer zgubé tudi strah pred stariši, ali zato se mu ne zdi potrebno preminjati šolskih zakonov. Duhovniki si prav lahko tudi po sedanji postavi pridobé več vpliva in nadzorstva, naj le skrbé, da jih ljudje izberó za načelnike krajnim šolskim svetom. Ako jih pa ljudje ne marajo voliti, s tem kažejo, da sploh ne marajo cerkvenega nadzorstva in verske šole po Liechtensteinovem predlogu. Govoreč o cerkvi in duhovnikih omenja Wurmbrand, da madjarski duhovniki z narodom drže in da imajo zato toliko vpliva in zaupanja po deželi. Kardinal Haynald se je z njim vred vdeleževal antropološkega kongresa, kateremu je predsedoval veliki prostozidarski mojster. Ko se je on temu čudil, odgovoril mu je kardinal: Jaz se velikega mojstra nič ne bojim, ker je moj vpliv v deželi večji kakor njegov. Govornik je potem pretresal posamezne slovanske narode in trdil, da v verskem oziru nobeden izmed njih ni prav zanesljiv. Slovincem je očital, da hrepené po Rusiji in razkolništvu; edino trdna podlaga katoliški cerkvi morejo biti le Nemci, pravi izvrševatelj katoliških resnic pa novodobna država!

Ljudske šole koroške.

Včeraj prišel je kot prvi govornik na vrsto slovenski poslanec Klun. Pred vsem je zavračal predgovornikovo trditev, da bi Slovenci ne bili zanesljivi podporniki katoliške cerkve in avstrijske države ter v ta namen omenjal adresu, ki so jo bili duhovniki ljubljanske in goriške škofije izročili svojima višjima pastirjema. Potem je pojasnjeval, da so neopravičene vse tožbe o krivicah, ki se bajé godé Nemcem na Kranjskem in priporočal, naj drugod s Slovenci ravnajo tako, kakor pri nas z Nemci, pa bodo Slovenci jako zadovoljni. Govoreč o razmerah na Štajerskem je poudarjal, da je učiteljska pripravnica v Mariboru za vzgojo slovenskih učiteljev nepravilna in da bi bilo bolje in ceneje odpraviti jo in učitelje za slovenski Štajer odgojati v Ljubljani. V dokaz, kake zapreke se duhovnikom delajo pri krajnih šolskih svetih, omenjal je zanimive volitve v krajni šolski svet v Slovenskem Landsbergu in konečno opravičeval ravnanje sevniškega župnika, ki ni govoril besed, katere mu je nedavno podtikal dr. Weitlof.

Jako obširno je potem govoril o ljudskem šolstvu na Koroškem in z uradnimi spisi dokazoval, da se slovenski jezik v slovenskih krajih v šoli še toliko ne podučuje, da bi se otroci brati in pisati naučili. Omenjal je izgovorov, s katerimi je deželni šolski svet opravičeval to žalostno prikazen, češ, ene šole so vsled želje starišev nemške, torej se slovenščina ne podučuje, v enih je tega kriva malomarnost učiteljev, v enih pa otroci znajo slovenski brati in so dotične pritožbe katehetov neopravičene. Ako otroci krščanskega nauka ne znajo, so katehetje sami krivi, ker zanemarjajo poduk itd. Poslanec Klun je dokazoval, da je to natolcevanje neopravičeno ter se v ta namen skliceval na odprta pisma, ki so jih koroški duhovniki v „Kärntner Volksblattu“ pisali dr. Ublnu. Konečno je omenjal, da se je koroškim Slovincem prej bolje godilo kakor sedaj, ker je leta 1848 celó nemški deželni šolski svet zahteval učenje slovenskega jezika na liceji in gimnaziji v Celovcu, in pripovedoval, kako šolski nadzornik zadržuje napravo slovenskih šol. Sklepal je, da se bodo slovenski poslanci vedno potegovali za koroške Slovence in vlado opominjali, naj se jih spominja in naj njih šolo reši iz verig, v katere so od dežel. šolskega sveta ukovnane.

Govor je trajal čez pol drugo uro in je našel na desnici živahno odobravanje. Levičarjem pa je bil jako neljub in neprijeten, kar se je razodevalo v sikanji, ki se je po govoru med odobravanjem desnice razlegalo na levi. Posebno osupnjeni so bili poslanci koroški, ker je imel govornik za vsako trditev uraden dokaz. Pa Hock je mislil, da mora vendar-le oporekati, in ker družega ni mogel, čeval je, da v deželnem šolskem svetu sedi duhovnik slovenskega duha in tudi neki slovenski učitelj, in da je poslanec Muri v deželnem zboru sam rekel, da je s sedanjo uredbo ljudske šole zadovoljen.

Za Klunom sta govorila še Lorenzoni za italijanske šole na južnem Tirolskem, za katere naj bi se osnoval poseben šolski svet v Tridentu, pa Luzzatto, ki je za Trst zahteval italijansko učiteljske. Za njim je bila razprava sklenjena in sta bila za glavna govornika izbrana na levi Suess, na desni Kathrein.

Prvi je govoril čez dve uri in vse mogoče reči spravi na dan. Omenjal je tudi goriškega duhovnika, ki je bil zaukazal, naj mu po smrti rusko sveto pismo denejo pod glavo, v dokaz, da Slovenci res hrepené po Rusiji. Kaj več bom morda o tem govoru še poročal, ko bom razpravljal Kathreinov govor. Desnica je želela Kathreinu pustiti nekoliko časa, da bi mogel tem laglje zavračati Suessa. Ker je bila ura že tri, predlagal je Pscheiden konec seje. Ta predlog je obveljal; ali da bi Kathrein ne imel preveč časa za pripravo, nasvetoval je Plener večerno sejo. Ta predlog je tudi obveljal, in tako je Kathrein govoril že zvečer in dobro prijel Suessa. Drugi govorniki so se dali izbrisati in tako je bila razprava o naučnem ministerstvu sinoči dovršena.

Verska šola.

Govor princa Liechtenstein-a v držav. zboru dné 19. marca 1889.

(Dalje.)

V tem oziru so jako napačno tolmačili § 7. našega predloga. Izvajali so iz njega, da hočemo vpeljati neko duhovniško vladarstvo in da hočemo

šolo spraviti pod cerkveno oblast. Mi pa ne zahtevamo več, kar so v Nemčiji dovolili cerkvi, mi zahtevamo še manj. Ta paragraf, ki je Vas ostrašil, le toliko pomeni, da kot federalisti priznamo državi, osrednji vladi in postavodajci tu v državnem zboru, da določi temeljna načela, izvršitev teh načel pa izročamo deželni zborom. (Tako je! na desnici.)

Jeden deželni zbor bode morda sklenil, da ima krajno nadzorstvo župnik, drugi deželni zbor bode glavno stvar izročil okrajnim šolskim svetom, tretji bode v deželnem šolskem svetu pomnožil duhovniške osebe in skušal vpeljati strožje nadzorstvo v učiteljskih. Torej nič več, celo manj zahtevamo, kakor je že v Nemčiji, za katoliško cerkev v Avstriji in za druge vere.

Mi ne polagamo glavne zahteve na mero duhovniškega nadzorstva, ampak na vspeh. Mi hočemo namreč vse ločiti od poduka in vzgoje, kar škoduje veri otrok, in hočemo to pospeševati, kar jo krepi. (Pohvala na desnici.)

Ali je morda versko šolsko nadzorstvo nad versko vzgojo otrok v Avstriji nepotrebno zaradi pravega obnašanja otrok? Nikakor ne morem v obče tožiti zoper naše učiteljstvo, to bi bilo krivično, ampak z veseljem priznam, da je morda večina in v nekaterih deželah, kot v Galiciji, Bukovini, Dalmaciji in na Kranjskem vse učiteljstvo verno in složno deluje z duhovščino pri krščanski vzgoji naroda. Dalje z veseljem konstatujem, da je zadnji čas med učiteljstvom neko gibanje, iz katerega moremo sklepati na rastočo versko zavest. To pa so učitelji, ki niso na Vaši liberalni strani. (Veselost na desnici.) Drugi del učiteljstva je nepristranski in vsaj ne ovira verske vzgoje ljudstva. Toda nemirni in merodajni liberalni učitelji delajo naravnost na to, da bi izpodkopali krščansko zavest našega ljudstva. (Prav res! na desnici. — Poslanec Siegmund: Dokaze!)

Imenovati posamezne slučaje, osebe ali kraje, to bi ne bili dokazi, ampak denunciacija. Jaz Vam ne morem navesti statistike nevarnih naših učiteljev, toda pravo podobo v duhu liberalnih učiteljev si lahko ustvarite iz strokovnih spisov, katere piše in bere ta del učiteljstva, iz govorov, katere govore pri učiteljskih zborovanjih, in iz sklepov njihovih zborovanj.

To so uradne izjave učiteljstva, s temi morate računati, teh ne smete utajiti. Vi in gospod predsednik bodete mi dovolili, da nekaj prečitam, ker moj spomin si jih ne more zapomniti. (Prav dobro! Veselost.)

Naši liberalni učitelji najbolj beró list „Freie Pädagogische Blätter“, iz katerih bodem nekaj čital. Ravno ker je moj predgovornik govoril o križih, spomnim ga na to: Ko je neki cerkveni dostojanstvenik pri neki priliki podaril podobe in križe dunajskim šolam, kjer jih prej ni bilo, pisal je oni list, da ni treba sprejeti daril (Čujte, čujte! na desnici), „ker otrokom niso darovali Zveličarjeve podobe kot dobrega in spoštovanja vrednega moža, ampak ko znamenje krščanstva. (Čujte, čujte!) Ako pa so podobe umetne, mogli bi jih rabiti za predlogo pri risanju.“ (Klici na desnici: Sramotno! na levici: Kdaj je to bilo?) List na drugem mestu obžaluje vdeležbo učiteljev pri krščanskem nauku in božji službi. „Skušnja uč“ — piše list — „da ravno najbistrejši in najznačajnejši učitelji najmanj znajo katekizem, kajti cesar ne razume zmožen mož, tega se ne nauči, niti si prisvoji kot prepričanje.“ (Klici na desnici: To so učitelji!) Na drugem mestu piše list: „Katoliški učitelj, ki mora z otroci k verskim vajam, naj bo še tako nevoljen na to silo, vendar se mora prekrižati.“ (Čujte, čujte! na desnici.) Še eno mesto, kjer hoče list zmanjšati nevarnosti verskega poduka, vzeti ga duhovnikom in sčistiti po učiteljih. List piše: „Veronauk naj se prepusti posvetnim učiteljem, da ga splošno uč.“ (Čujte, čujte!) „Kakor je zdaj, ne sme ostati.“ Potem navaja list one učitelje, ki so verni. „V vaših so žalibog še učitelji, katerim duhovniki Oče naš kot šolsko molitev vsiljujejo (Čujte, čujte! na desnici), tovariši, ki gredó v sprevodih. Neki moravski nadučitelj se je res vdeležil sprevoda sv. R. Telesa. (Čujte, čujte! na desnici.) Naj ga upokojé.“ Izjave tega lista pa niso vedno tako zmerne in uljudne. Ko je smešil krščansko vero na nebesa, vice in pekel, končá z besedami: „Kogar vodi upanje na plačilo in kazen, ta je nemoralen. (Veselost na desnici. — To je res! na levici.) Vera je pesniški izraz modroslovske resnice. (Čujte!) Eni imajo razum, pa nič vere, drugi vero, pa ne razuma. (Čujte! na

desnici. — Poslanec dr. Polak: Zeló duhovito!) Zakaj se cerkev drži verskih vaj? Otroci pridejo od kadila pijani neumnejši domov iz cerkve, to ravno hoče vladoželjna kurija. Učitelj osvoboduje ljudstvo iz vezi klerikaleev, razdivjanih duhovnikov. Učitelj bode vreden zastopnik našega liberalnega časa. Belgijski minister Bara je tako dobro povedal, da so mnogi lovi na dedščine in tatovi. Kdor je prijatelj cerkvi, je sovražnik šoli; cerkev je že od začetka delala nemire na svetu. (Čujte! na desnici.) Zmaga krščanstva je najžalostnejša rakova pot človeštva.“ (Čujte, čujte! na desnici.)

Takih ali hujših citatov navedel bi lahko mnogo; le nekaj sem zbral, da sem gospode razveselil. (Veselost na desnici.) Vse strokovno slovstvo in učiteljske knjižnice so okužene . . . (Klici na levici: Kje? Kateriga leta? — Poslanec Fiegl: Saj je povedal! — Nemir. — Predsednik zvonil.) Ti citati so iz mnogih letnikov; preobširno bi bilo, ko bi Vam to navajal. (Konec slédi.)

Govor poslanca Ferjančiča

v državnozborni seji dne 11. marca t. l.

(Dalje.)

Tedaj drugi slučaj. Ta okrajni glavar je imel v svoji občini neko ustanovo razdeliti. Sklical je prejemnike te občine in pri tej razdelitvi naj bi se bilo razpravljalo, ali naj se zloži za neki sicer hvalevredni namen. Bili so raznih nazorov in imel je tukaj deželni poslanec iz onega okraja nesrečo, biti drugega mnenja, kakor okrajni glavar. Ta deželni poslanec je bil tudi proti dejanjski pokazani volji okrajnega glavarja izvoljen v deželni zbor. Gospod poslanec je bil tedaj drugega mnenja o razdelitvi in porabi tega denarja, tu je pa okrajni glavar zarezal nad njim ter bi se ga bil celó lotil, ko bi se ne bil oni umaknil. (Čujte, čujte! na desnici.)

Ta mu je v javnem listu predbacival brezozirnost in očital, da se véde na tak način, ki se ne strinja z njegovim dostojanstvom in službeno stopnjo.

Priznali mi bodete, gospóda moja, da je imel poslanec s tem očitanjem prav. Okrajni glavar je vzlic temu dosegel, da se je s tem ukvarjalo kazensko sodišče, konečno je moral pa vendar okrajni glavar odjenjati. Dotična tožba se je odklonila in tako se je tudi ta zadeva končala s fijasno za okrajnega glavarja. In še dobiva častne diplome od občin. (Smeš na desnici.) To se bo morebiti navajalo na njegovo korist, za njega je pa to le nadaljna obteževajoča okoliščina, kajti to dokazuje, da se vtika v strankarske prepire, kar bi ne smelo biti.

Tukaj mislim na drugega moža, bil je tudi okrajni glavar na Kranjskem; rekel je o Taaffejevi vladi pred več leti: Samo neprijazen oblaček je na nebu, ki bo kmalu izginil. Tudi ta mož je dobival častne diplome iz svojega okraja. Pozneje je poskusil svojo srečo v Lonču in v štajerskem deželnem zboru, sedaj je pa tajnik pri solnograški trgovinski zbornici. To je osoda okrajnega glavarja, ki je tudi dobival častne diplome od svojih občin. Jaz želim postojinskemu okrajnemu glavarju srečo, želim pa poleg tega tudi, da bi ne imel priložnosti, mešati se v prihodnje deželnozbornske volitve poleti, kar je že obetal, da bo storil, ne da bi se za koga brigal.

Jaz nisem vdeležen, nisem deželni poslanec, ter tudi po tem ne hrepenim.

Sedaj, ko sem malo krenil v stran na Kranjsko, dovolite mi, da tudi gledé Primorja na kratko omenim nekatere označivne okoliščine.

Na Primorskem, osobito na Goriškem, so razmere znosnejše, kakor kje drugod. Tu je precéj enakomerno zastopstvo v deželnem zboru in deželnem odboru ter se po tem ravna ostale deželne razmere. Samo v goriškem mestu dviguje glavo italijanski element. Tu se dajejo iz občinskih denarjev podpore društvu „pro patria“ ter se pri tem ne brigajo za to, da plačuje tudi slovensko prebivalstvo za občinske namene in da je društvo „pro patria“ izključno italijansko, in sicer táko društvo, ki zasleduje bolj politične, nego šolske namene. Toda slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu že več let zabranjujejo, da bi blagoslovil in razvil društveno znamenje, kar se pa brez vsake težave dovoljuje italijanskim društvom, kakor se je to lansko leto zgodilo. Lani je praznovalo slovensko telovadno društvo ustanovno slavnost. Gostje iz Ljubljane, Trsta itd. so se morali v zaprtih vozovih

peljati s kolodvora v mesto in na kolodvoru so jih pričakovali redarji in orožniki. (Čujte! na desnici.) Slavnost se je morala vršiti v zaprtih prostorih, ináče bi se niti ne bila dovolila. Vladi nikakor ni treba tako skrbni biti za slovensko prebivalstvo; želi pa, naj se z njim postopa tako, kakor z italijanskim prebivalstvom.

V Trstu je pa slovensko prebivalstvo prava raja z ozirom na magistrat. Tukaj ne poznajo drugega, slovenskega jezika; kdor ne zná italijanski, ta ne opravi ničesa pri magistratu. Ako se izroči slovenska vloga, pošljejo mu jo nazaj. Meritorično se take vloge nikdar ne rešijo. Pred kratkim so postavili nedavno umrlemu rodoljubu na tamošnjem pokopališču spomenik, a prepovedalo se je, napraviti na spomeniku slovenski napis, ki bi obsegal v slovenskem jeziku dan rojstva in smrti. (Čujte, čujte! na desnici.) Ko se je za to prosilo s slovensko vlogo, zavrnila se je z opazko, da je ne razumejo, in namestništvo je prerazumno reklo, da se s tem ni žalil zakon. Kako osodo je imela slovenska šola, katero je zastopalo društvo „Edinost“, je itak znano. Ustanovili so zasebno šolo; tudi ta je bila italijanskim listom trn v peti in v resnici so dosegli, da je morala ostati več dni zaprta po naznanilu, da se otvori.

V okolici hlapčujuje magistratu takozvani kapovile.

Vsak kraj tržaške okolice je imel nekdanjo lastno voljenega občinskega predstojnika na tri leta. Sedaj pa magistrat nastavlja takozvane kapovile in se ne méni za želje in mnenja prebivalstva ter ne nastavlja najboljših, marveč najvoljnnejše, to je take, ki se dajo rabiti za njegove namene, ali bolje rečeno, zlorabiti.

Kakó je pri sodiščih, spada prav za prav v pravosodnje ministerstvo. Znana resnica pa je, da se pred porotnimi sodišči obravnava s Slovenci le potom tolmačev, in da znajo oblastnije nasproti porotnikom zadeti pravo struno, dokazuje dostavek, ki se nahaja v noti redarstvenega ravnateljstva v Trstu o nekem zatožencu, vredniku nekega hrvatskega lista. Ko se v noti navaja najprvo pravi politični „galimatija“, slove na konci (čita): „V Trstu nima kot duhovnik druge službe, nego da vsak dan daruje plačano mašo; dohodki „Naše Sloge“, katero izdaje, menda niso posebno sijajni; navezan je tedaj na podporo, katere vir ni pretežko najti.“

To izjavo je zatoženec takoj pri obravnavi dobro označil z „oficijozno infamijo“. Vložili smo v tem oziru interpelacijo, visoka vlada pa tu ni odgovorila, za kar nujno prosimo. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. aprila.

Notranje dežele.

Naša cesarica bo dne 15. aprila došla v Wiesbaden, kjer bo ostala do 15. dné meseca maja. *Zagrebski nadškof*, kardinal Mihalović, je zbolel vsled pljučnega katara.

Dunajski vladni krogi imenujejo položaj na *Ogerskem* jako kritičen. Vedno in vedno se oglašá vest o Tiszovem odstopu; z neke strani se poroča, da se bo izročila vlada strogemu konservativnemu ministerstvu pod vodstvom sedanjega sekcijkega načelnika v ministerstvu zunanjih zadev, Szögyenyi-ja. Toda taka sestava bi vzbudila nespravljivo parlamentarno opozicijo. Szögyenyi dosedaj še ni sprejel nobenega portfelja; predvčeraj ga je cesar dopoldne in popoldne sprejel v zasebni avdienci. Szögyenyi si je izprosil, naj ga cesar pusti v sedanji službi, ker nikakor ne želi postati minister notranjih zadev. Dejanjski pa sta že izročena portfelja financ in trgovine, in sicer prvi državnemu tajniku Weckerleju, slednji pa Szaparyiju.

Ogerski državni zbor je predvčeraj došel do § 62 nove orožne postave. Pri tej točki je obtičala razprava. Danes državni zbor nadaljuje pri § 62. Kakor so bile poprej seje razburjene, tako so sedaj mrtve, odkar sta rešeni točki 24 in 25.

Vnanje države.

Srbski kralj Milan je predvčeraj zvečer došel v Carjigrad. Na kolodvoru so ga sprejeli srbsko poslaništvo, vrhovni obrednik, Munir paša, in pribočnik sultanov, Ahmed paša. Včeraj popoldne ga je sultan slovesno pozdravil v avdienci, zvečer pa njemu na čast priredil banket. Milan ni niti v Sofiji, niti kakem drugem bolgarskem mestu stopil iz voza. — Najnovejše poročilo iz Belegagrada pravi, da so nastale razprtije mej Ristićem in radikali. Slednji pred vsem ugovarjajo, da bi se mladi kralj vzgojil izključno pod Ristićevim vplivom. — Podoba kraljice Natalije je našla zopet prejšnje častno mesto v šolah, iz katerih je bila prognana, odkar je bil njen

